

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal.
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hónapra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 160. szám.

Szerda július 15.

A produktív munka.

— Iskoláink beszámolója. —

A felső kereskedelmi iskola.

Nagybeeskerek, július 15.

Minden évben, amikor gyakorlati isko-
láink, szakiskolánk elmúlt évi munkássá-
gáról megemlékezünk, önkéntelenül is tol-
lunkra jön egy igen fontos kérdés: fiaink
pályaválasztása. Sokszor elmondtuk már
mi is, elmondták mások is, hogy mennyire
beteges az a speciálisan magyar felfogás,
mely az ipari és kereskedelmi életpályákat
nem tartja elég „uri“ foglalkozásnak, de
— sajnos — még mindig nem mondtuk
el elég gyakran. Sehoh a világon sem
annyira közügy a pályaválasztás kérdése,
mint nálunk, ahol nemcsak az egyesek
jövő sorsa, hanem az egész ország jövő
boldogulása is attól függ, milyen élet-
pályát választ magának a jövő nemzedék.

„Teremtsünk magyar ipart“, ez a jelszó
széles e hazában, mivel pedig valóságos
nemzeti vonásunk a jelszavak után vo-
nulni, minden jó magyar ember kitűzte a
jelszót a kabátjára, be is lépett egy ilyen
jelszavu egyesületbe és ezzel a magyar
társadalom eleget is vélt tenni a jelszóhól
eredő kötelezettségének. Igy nem lehet azt
a magyar ipart megteremteni, amelytől
egész Magyarország jövő fennmaradása
függ, itt egy társadalmi hibás felfogást kell
átalakítani, a magyar nép egy részét
a magyar középosztályt kell átterelni
az ipari és kereskedelmi foglalkozásra,
ezt pedig sem jelszavakkal, sem egyletek-
kel megcsinálni nem lehet ehhez meg-
felelő iskolák kellene, amelyek gene-
rációkat arra neveljenek, hogy nincs az
emberi életnek szebb célja, mint alkotni,
teremteni; nincs uribb foglalkozás, mint
műhelyt, üzletet nyitni és élni mindenkitől
függetlenül, a maga munkájából, mint
hasznos, produktív tagja a társadalomnak.
Hogy egyedül az ipari és kereskedő

pályák azok, ahol anyagi jólétet biztosít-
hat magának és családjának, hogy vagyont
szerezhet, amely mindenkitől való füg-
getlenséget, tehát a legszebb emberi ideált
biztosíthatja neki; hogy mennyivel kevésbé
uri foglalkozás ezzel szemben előszobák-
ban görnyedezni, könyörögni, míg az em-
ber egy olyan kis hivatali tud szerezni,
ahol éppen a mindennapit meg tudja sze-
rezni magának. Igy nevelve 1—2 gene-
rációt, mi is eljuttunk oda, ahol a nyugati
államok vannak: a produktív munka meg-
becsüléséhez.

Ma az ipari és kereskedelmi pályák
másképp rekrutálódnak. A flu a négy elemi
osztályt elvégezve, a magyar középosztály-
beli szülő — iparos, kereskedő szülő is
— mindent elkövet, hogy a nálunk egye-
dül üdvözítő iskolába, a gimnáziumba be-
juttassa. Nagynéha anyagi tehetségén
felüli áldozatokat hoz, csak hogy ez sike-
rüljön neki, ily aztán a gimnázium alsó
osztályába 2—3, sőt néhol 4 párhuzamos
alsó osztályokra való tanuló is összekerül.
Ezek közül már most a tanári karnak ki
kell küszöbölni azokat, akik további
tanulmányokra alkalmatlanok. Ez a ki-
kűszöbölés pedig — sajnos elég gyakran
— a következőképpen történik: „számár
vagy, menj inasnak, vagy botosnak“. Mi-
kor aztán a gyermek 1—2-szer meg is
bukott, akkor szülő iszonyu sóhajtások
mellett inasnak adja a gyermekét, lesz
belőle iparos, kereskedő, pedig „ha egy
kicsit tanult volna, írnök is lehetett volna
belőle.“

Igy nem lehet önérzetes tanult iparos,
kereskedő osztályt teremteni; nálunk
mindenekelőtt az előbb említett tanítókat,
tanárokat és szülőket kellene kioktatni
arra, amit Németországban, Angliában már
régén tudnak és aminek ez országok nagy-
ságukat köszönhetik, hogy a műhely, az
üzlet vezetéséhez, gyártott áruknak a meg-
felelő piacon való elhelyezéséhez, ezen

piacok megszerzéséhez stb. kell minden-
esetre annyi értelem, mint az akták má-
solásához, de talán annyi is, mint a
lateiner pályák bármelyikéhez. Hogy a ha-
zának ma nem teszünk azzal szolgálatot,
ha éhezni tudunk érte, hanem igenis, ha
munkánkkal vagyont szerezhetünk, ez pedig
csak az ipari és kereskedői pályán le-
hetséges.

Hogy pedig az előítélet a produktív
pályák iránt nálunk megszűnjön, hogy a
gyakorlati iskolákat ne csak gyarló képes-
ségű tanulók, a gimnáziumban való sikere-
telen kísérletezés után keressék föl, hanem
hogy iskolája legyen éppen a középosztály
tehetségesebb gyermekeinek is, ehhez a
tanügyi kormányzat kellene hozzájárulni
első sorban. Be kellene látnia végre, hogy
a polgári iskola is végez olyan fontos
munkát, mint más középiskola és végre
valahára meg kellene teremtenie azt a
modern polgári iskolát, amely hivatva
volna ennek a magyar középosztálynak
igazi előkészítő iskolája lenni.

Az állami felső kereskedelmi iskola értesí-
tőjét Knyaszkó Lajos igazgató „A takarékos-
ság és az iskola“ c. közérdekű cikke vezeti
be. A cikk, melyet elolvasásra és megszívlelésre
minden szülőnek melegen ajánlunk, a szoktatás,
a példa, a nevelés segítségével óhajtja ránevelni
az ifjúságot a takarékosagra, a vagyon, a pénz
kellő megbecsülésére, anélkül, hogy gondolko-
dásukban és érzésükben a rideg materializmus
kiölné az ideális értékek megbecsülését. Igen
okos, helyes beszéd. Minden ember természetes-
nek találja, hogy az ifjúságnak hevülni és lel-
kesedni kell tudni ideális célokért is, de az, amit
mi művelünk az iskoláinkban, az egy nem létező
ideális világba való nevelés. Mert bizonyos, hogy
mindenről beszélünk az iskolákban, csak a munka
utján megszerzett garas megbecsüléséről nem.
Pedig ahogy a cikk mondja, „hol van erre égetőbb
szükség, mint hazánkban, ahol a takarékoság
eszméje századokon át összegyűlemlett tradíciókba
és hibás életfelfogás szirtjeibe ütközik; pedig a
sok nyomorúság, inség, egyének és családok zül-
lése, a megélhetés rettenetes küzdelmei, mind
arra intenek, hogy takarékoskodjunk, mert a

A „TORONTÁL“ tárcája.

Nyaralás.

(Sinhely egy kis város parkja. Idő szeptem-
ber vége felé. A nyárias olvasó bizonyára
szívesen fogadja ebben a melegben szeptember-
nek a szimpla említését is, amiért szerző ezennel
meghatottan fogadja az érte kijáró elismerést. A
szereplők ketten vannak: a nagyságos asszony és
Garabó ur, a cinikus, de azért, vagy talán éppen
azért vidám aglegény. Tehát most már mehe-
tünk tovább.

— Jöjjön, jöjjön, kedves Garabó, egy örök-
élet, amióta nem láttam. Tudja, ha az ember
olyan sokáig van távol, kétszeresen örül a vissza-
tértekor, minden jó ismerősének, mert én, amint
bizonyára tudja...

— Csokolom a kezét, mind a két kezét
csokolom. Engedje mindenekelőtt konstatálnom,
hogy pompás szinben van.

— Igen, a nyaralás jót tett. Először is...

— Ha nem tekintené gorombaságnak, azt
mondanám, hogy napról-napra fiatalodik. Bocsa-
nat, csak jót gondolok ezzel s a világért sem
akarok arra célozni, hogy asszonyom huszonöt
éves is lehet, csupán azt a tényt szögezem le,
hogy olyan, mint egy tizennyolc éves kis leány.

Bájos, üde, friss és ruganyos s ha azt mondom,
hogy egyre fiatalabbnak találom, akkor maholnád
tizenhat esztendősd lesz.

— Maga a régi javíthatatlan. (Megfenyegeti
az ujjával.) Egyébként nincs ezen csodálkozni
való, én is jól érzem magam. Mikor utra keltünk,
legelőször...

— Üres volt a város, kimondhatatlanul üres,
minden szép asszony itt hagyott bennünket. En
azonban ilyenkor szeretem a legjobban ezt a
fészket és nincs hatalom, amely elszakítana tőle.

— Ah, meghalnék nyáron ithon. Azért
ragadtam meg az alkalmat s mikor legelőször
jelentkezett a meleg, rohantam. Pesten csak ke-
resztül futottunk s reggelre...

— Ami a meleget illeti, az relativ fogalom.
Én például minden meleget eltűrök, jóllehet nem
vagyok vérszegény. Augusztusban süttetem a
hátam a nappal s csak akkor érzem jól magam,
ha kezd a bőröm hámlani.

— Férfiaknál az más, de mi kénytelenek
vagyunk a bőrünkre vigyázni. Teszem azt, az
idén...

— Képzeldés, higgye el, nagyságos asz-
szonyom, hogy merő képzeldés az egész. A
hölgyek nagy tévedésben vannak, mikor minden
igyekezetükkel arra törekednek, hogy bájosak
legyenek, mert végeredményben csak a barátnök
irigységét keltik föl. A tévedés ott bujkál, hogy

nem tudják megállapítani, mi tetszik a férfiaknak.
Pedig mégis csak ide irányul minden igyekezet,
ugy-e? A barna arcbőr, az igaz, ritkaság, de
olyan szép! Hogy véletlenül jött létre vagy terv-
szerüleg? — az tökéletesen mindegy.

— Jól van, jól, van szépség a kreol arcbán,
de mégis csak tekintsük a női húságot, amihez
a forróság okozta szenvedés is hozzájárul. Teszem
azt, én az idei nyáron le se sülhettem, nem
engedték a fenyvesek. Tudja, mikor megér-
keztem...

— Ad vocem fenyves! Méltóztatott-e hallani
a legujabb növegyleti akcióról.

— Csak ma érkeztem meg a nyaralásból,
ujságot sem olvastam. A lakásunk egyszerűen
remek volt...

— Az újvárosi fenyvesben gyermekszana-
toriumot akarnak létesíteni. Rengeteg felhívást
bocsátottak ki, azt hiszem, sikerül is. Mert nincs
borzasztóbb, mint látni a szegény szenvedő gyer-
mekeket, akik teljes tehetetlenségben vergődnek
s cipelik magukban a kórt.

— Igaza van. A nyáron, mikor pár napra
átugrottunk...

— Eh, tele van velük az egész világ, az
állami gondoskodás pedig végtére is nem terjed-
het ki mindenre. Épp ezért kötelessége a helyi
társadalmaknak, hogy kezükbe vegyék a szent
ügyet. Bár, ha tölem függene, én kiterjeszkednék

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert
csakis a természetes szénsavas
ásványviz erre a legbiztosabb óvószér.

Minden külföldit fölül-
mul hazánk termé-
szetes szénsavas-
vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-
bajosoknak.

a mohai ÁGNES -Forras.

Millenniumi nagyérem-
mel kitüntetve,
Kitünő asztali, bor- és
gyógyviz, a gyomor-
bajosoknak.

Kedvelt borviz! Olcsóbb a szódaviznél! Mindenütt kapható!

rendezett gazdasági élet alapja csak a takarékoság lehet".

Az iskolai évről szóló igazgatói jelentésből közöljük a következőket:

Az iskolába beiratkozott 109 tanuló és pedig 46 az alsó, 37 a középső és 26 a felső osztályba. Ebből a tanév folyamán 15 tanuló elmaradt és így a tanévet végezte 94 tanuló. Vallásra nézve volt 49% róm. kath., 16% gör. kel., 3% ág. ev., 6% reform. és 26% izr. Anyanyelvire nézve 57% magyar, 28% német, 11% szerb és 3% román. Illetőségre nézve volt 44% nagybecskereki, 27% torontálmezei és 29% más megyei.

A tanulmányi eredményt tekintve: jeles eredménnyel végzett 3 tanuló (3%), jó eredménnyel 11 (12%), elégséges rendű volt 54 (57%); 1 tárgyból bukott 11 (12%), 2 tárgyból 11 (12%) és 3 v. tárgyból 4 (4%).

A felső osztály 26 tanulója közül érettségire bocsátott 19 tanuló, ehhez hozzájött tavalyról 5 tanuló. A 24 tanuló közül jeles nem lett egy sem, jól érett volt 6, egyszerűen 16, megbukott 2.

A tanári kar 8 tagból állott, kik közül többen élénk kulturális tevékenységet is kifejtettek, amennyiben a „Szabad liceumban” több előadást tartottak, valamint előadtak a honvéd altisztek részére rendezett ingyenes tanfolyamon is.

A szegénysorsu tanulók hathatós támogatásáról is gondoskodva volt. A „Deáksegélyző-egyesülettől” 47 tanuló részesült különféle címen 1186 korona segítségével. Ösztöndíjban 5 növendék részesült összesen 1000 korona értékben. Teljes, illetve féltandij elengedésben részesült 12 tanuló, úgy hogy segítségben 68 tanuló részesült összesen 2486 korona értékben.

Az önképzőkör helyett Wirker István tanár vezetése mellett vita-előadásokat tartottak, összesen 7 szakkérdést vitattak meg ugyanannyi tanuló előadása alapján.

Tanulmányi kirándulást rendeztek Belgrádba és az Aldunára, mely utat igen szépen írja le Wirker István tanár, aki a kirándulást vezette.

Mint rendkívüli tantárgyat a gyorsírást és a gépirást tanították.

A minden irányban tájékoztató, igen ügyesen összeállított füzetet Knyaskó Lajos igazgató szerkesztette.

Sz. A.

HIREK.

Tájékoztató.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Augusztus 10. Közigazg. bizottság ülése.

Hajszja a pénz után.

Budapestén öngyilkos lett egy bankár. A jelentések szerint ez a bankár és társai évek hosszu sora óta csalták embertársaikat s aki csak körmük közé került, azt utolsó gombjág kifosztották. A bankár és társai még ki tudja meddig üzték volna üzleteiket, ha áldozataik, nagy része német nem lett volna. Így azonban a német kormány fölhívta a magyar hatóságok figyelmét a dolgra s a budapesti rendőrség megszorítva

az egészséges gyermekekre is, mert a divatos anyák rossz anyák s nem képzelhetek el nagyobb lélekrontást, mint mikor cselédek nevelésére bízzák a gyermekeket.

— A mieink nyáron a nagyanyjuknál vannak. Ismeri az anyámat, puritán erkölcsű, régi szabásu öreg asszony, aki talán a szülőknél is jobban szereti az unokáit, de azért olyan szerteljes tekintélyt tud fölöttük gyakorolni, a milyenre én képtelen vagyok. A kis zsványok napokat esznek egyébként is náluk, mert a két öreg halálra unná magát, de az együttesre ilyenkor kerül sor. El nem tudja képzelni az idén azt az örömet, ami elfogta őket, mikor azt mondtam: Mama, a jövő héten megyünk...

— Hja, nagy szó a gyerek. Különösen a nagyszülőknél. Úgy képezem el valamiképpen, hogy a két végtel vonzza egymást. Az öregek, amint haladnak előre korban, mindjobban közelnek a gyermekiesség felé; a folyton raffinálódó kor ott hagyja őket s ők — naivakká váivaa az új levegőben — fölismerik a kicsinyekben a a saját ártatlan lelküknek megfelelő társaságot.

— És ami fő, nem idegesek. Az idegesség a mi nyavalyánk, alig tud rajtuk javítani valamit pár ilyen hét után, amilyent most töltöttem el. Hogy az elején kezdjem az utazásunkat...

— Brrr, az említésre is rosszul leszek, mint mindig, ha utazni vagyok kénytelen.

— Oh, én rajongok érte...

— Szenvedek, a legborzalmasabb szenvedéseket állom ki, a zakatoló vonat összeráz, a kéményfüst megfájdítja a fejemet, a sok tolakodó vasuti barátkozás megutáltatja velem az embereket.

— De ha megérkezik az ember, például mint mi, tizenkét órai ut után...

— Tizenkét óra! Egyszerűen belehalnék, engem csak kényszer-zubbonyban lehetne ilyen

a hatalmas szomszéd állam képviselőjétől, hurkot font a bankárok körül s egy zord napon beléjük fojtotta a szuszt. Valósággal ugyan csak az egyik pusztult el fizikailag, de fuldokolnak a többiek is, akik hasonló manipulációkat üznek.

A hurok kétségtelenül indokolt s szájalmat aligha fog valaki érezni, mert hiszen ugyanezek mások nyakán már egy mázsára való hurkot koptattak el.

És a rendőrség most egyuttal lázas eréllyel nyomoz az ugynevezett gyanus bankárok ellen, pedig bizony ennek alig van sok értelme. A nagy buzgalom is szalmaláng s az egész akció értéke is szalmaláng, mert ugyanez még ezerszer és ezerszer fog megismétlődni ugyanabban és és azonkívül számos más formában...

A mai gazdasági berendezkedésben a pénz a mindenható. Nem a munka, hanem a pénz nyújtja az egyszerű megélhetést éppugy, mint a pompázó duskalkodást és a hatalmat. Akinek nincs pénze, tőkéje, igyekezik legalább keveset szerezni, akinek ez a kevés van, igyekezik többet teremteni s akinek sok van, még többet és... nincs olyan fokozat a nyelvtanban, amivel meg lehetne jelölni itt a fokozatot, mert ez ebben végtelen. A pénz, a tőke után való hajszja ráfékszik az emberek lelkére s kiöl belőlük minden nemesebb érzést. Ridegen, kegyetlenül letiporják egymást, hogyha abból maguknak hasznot szerezhetnek. A módokban legfőlegbb külsőleg van különbség, de belsőleg semmi. A nyereségvágy, pénzhajszolás lényege mindig ugyanaz marad, csak a neve más és más. Ezen pedig semmiféle rendőri intézkedésekkel, vagy bürtönnel nem lehet segíteni. Itt az egész társadalmi rendben van a hiba. Ebben csak a pénz az ur s azért az emberek valamennyien tovább is lázasan — különböző uton-módon ugyan — de mind egyforma szenvedélyvel rohannak a csillogó ércdarabok vagy selymes bankók után, hogy megszerezzék maguknak a ma egyedül üdvözítő pénzt, hogy — embereknek tartásuk őket.

— Személyi hír. Jankó Agoston alispán hivatalos ügyekben néhány napra elutazott Nagybecskerekéről.

Dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbi három hétre Buziásfürdőre utazott.

— A főispán automobil-utja Németországba. Botka Béla főispán ma három heti szabadságra ment és szabadságidejét egy hatalmas automobil-utal tölti el. A főispán automobilján rokona, Scholtz Endre társaságában ma hajnalban indult el Nagybecskerekéről. A főispán automobil-utja Hamburgba irányul, ahová Székesfehérváron, Komáromon, Nagyszombaton, Holicson, Brünnön, Nimbúrgon, Birnán, Drezdán és Berlinen keresztül megy. Hamburgból azután rövid ott időzés után, visszaindul és Berlinen Drezdán, Prágán, Karlsbadon, Marienbadon, Bécsen, Budapestén és Mohácson keresztül tér vissza Nagybecskerekre. A nem mindennapi és sportszempontból is érdekes 4000 kilométernyi automobil-utat 2 hét alatt teszi meg a főispán.

— ultra cipelni, akkor is előbb el kellene altatni morfiummal...

— ... mikor tizenkét órai ut után könnyebben lélegzünk föl, mert megérkeztünk...

— És tudja-e, hogy ha föltéve, de meg nem engedve, életben találna az ut...

— ... mert megérkeztünk a Tátrába. Igen, a Tátrába...

— ... ott helyben örülnék meg.

— ... ahol immár nemzetközi a forgalom, megvan minden kényelem, a toilletek...

— Megörülnek, bizony Isten. Tizenkét órai utazást elképzelni is szörnyűség! Hát csak beszéljenek nekem még idegekről a nők! Mit tudják maguk, hogy mi sorvaszt!

— ... a toillettek pedig egyszerűen mesések, mondhatnám azt is, hogy tulásba kap a flanc. (Szörnyű gyorsan, a szemét is lehunyva, egy szuszra, szinte elszántan:) Én mindössze kilenc ruhát és hét kalapot vittem magammal, de azért pompásan mulattam. Közben átugrottam az urammal Párisba, mert üzleti ügyei voltak ott, hát gondoltam, hogy vele megyek, két hetet töltöttem Osztenében, amiről mit is mondjak magának...

— Garabó ur, a cinikus aglegény, figurákat rajzol botjával a homoka és igen nagy figyelemmel nézi két hangya vándorlását egy kenyérmorzsadombra. Fél óra mulva szórakoztatan simítja meg a homlokát.

— Csókolom a bájós kezét, szives engedelmevel eltávozom, ott jönnek az unokahugaim. Igaz is, elfelejtettem megkérdezni, hogy hol nyaralt nagyságos asszonyom? De majd elme éli máskor. (A nagyságos asszony félig értelmetlen, félig bosszankodó arckifejezéssel bámul utána.)

Sz. Szigethy Vilmos.

— **Katonai szemle.** Nikity János dandárparancsnok tegnap este Nagybecskerekre érkezett s ma szemlét tartott az itteni honvédszázalaj felett. A dandárparancsnok ma ismét elutazott Nagybecskerekéről.

— **Az új hadtestparancsnok Torontálmezeihez.** Frank Liborius altábornagy, az új temesvári hadtestparancsnok, a következő átiratot intézte Torontálvármegye törvényhatóságához:

Ó cs. és kir. apostoli Felsége f. é. június hó 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával a 7. hadtest parancsnokává és temesvári parancsnokló tábornokká legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Midőn van szerencsém erről a tekintetes törvényhatóságot értesíteni, kérem az eddigi hivatali szives viszonyokat a hadtestparancsnoksághoz továbbra is ápolni és azt a szokott hivatali támogatásban részesíteni sziveskedjék. Temesvár, 1908. évi július hó 9-én.

Frank Liborius altáb.

— **Halálozás.** Krämer Jánosné, született Birkenheuer Anna, az itteni Rezső-laktanya katinosnéja tegnap délben 41 éves korában meghalt. Az elhunytat, kit férjén és hét gyermekén kívül nagyszámu rokonság gyászol, ma délután temették el a Rezső-laktanyából élénk részvét mellett.

— **A nagyszentmiklósi tanító-gyűlés.** Mint lapunknak Nagyszentmiklósról jelentik, ott ma folytatták a délvidéki tanítók idei nagygyűlésüket. Ma reggel 8 órakor ugyanis a Délmagyarországi tanító-egylet tartotta XLII-ik évi közgyűlését a község háza nagytermében. Az ülést Schenk Jakab elnök nyitotta meg határos beszéddel, majd Mező Dániel egyleti másod-elnök előadása alapján véglegesen megállapították a módosított alapszabályok és az azokat kiegészítő ügyviteli szabályok szövegét. Ezután tudomásul vették az elnökség, pénztáros, konviktus felügyelő-bizottsága, az egyleti közlöny kiadóhivatalának és a számvizsgáló-bizottságnak a jelentését s a fölmentést minden irányban megadták. Ezután megállapították az 1908—1909. egyleti év költségvetését, majd több belső ügyet intéztek el. Ezzel a nagyszentmiklósi tanítónapok véget értek s a tanítók a legkellemesebb emlékekkel távoztak Nagyszentmiklós vendégszerető lakosságának köréből.

— **Temesi Magyar Közművelődési Egylet.** Mint Temesvárról írják, Temes megye kulturális bizottsága tegnap ülést tartott. A kulturális bizottság elsősorban is megállapította azon tanítók és tanítónők névsorát, akiket a magyar nyelv tanítása körül elért sikereik jutalmazásául pénzjutalommal, vagy diszoklevéllel kitüntetni fognak. Sztura Szilárd dr. indítványára azután a bizottság kimondta, hogy elodázhatlanul szükségesnek tartja a Temesi Magyar Közművelődési Egylet megalakítását. Elrendelték, hogy a Sztura Szilárd dr. által készített tervezet kinyomattassék. Az alakulás előkészítésére Hertelendy Ferenc főispán ötven tagu bizottságot fog összehívni. A Hunyadi-szobor rég vajudó kérdése dolgában a bizottság indítványt terjeszt Temes megye közgyűlése elé, hogy hívjon össze bizottságot, amely komolyan munkálkodjon a szobor felállítása érdekében. Végül felszólították az alispánt, hogy szedje jegyzékbe a vármegye kulturális célzatu alapítványait, hogy ezen jegyzék nyomán megállapítható legyen, hol és milyen arányban bir a vármegye közönsége tett alapítványai ellenében befolyással.

— **A honvédek itthon.** Néhány hét óta nagyon csendes volt a különben oly élénk honvédlaktanya környéke, mert az itteni honvédszázalaj Szabadkán volt ezredösszpontosításon és dandárgyakorlaton. A zászlóalj tegnap este érkezett vissza a gyakorlatokról s ma már ismét vig élet folyik a laktanya körül, mely persze nem fog nagyon sokáig tartani, mert augusztus 20-án hadgyakorlatra mennek a katonák.

— **Hertelendyfalva alapítványa.** Az aradi jószágigazgatóság vezetőjét, Csernovics Diodor dr., miniszteri tanácsost nagy kitüntetés érte. Kulturális működéséért, a Délvidék nemzetiség lakta vidékein a magyarosodás érdekében teljesített hazafias missziójáért Hertelendyfalva községe úgy rótta le háláját iránta, hogy nevére egy 2000 koronás alapítványt létesített, amelynek kamataiból évenként tíz árva, teljesen szegénysorsu tanulót fognak téli ruhával ellátni. Az önzetlen faradozásnak, a közőj érdekében kifejtett odaadó munkálkodásnak legméltóbb viszonzása az a kitüntetés, mikor maguk a polgárok nyújtják az elismerés palmáját annak a férfinak, aki az ő érdekükben dolgozott, faradozott hosszú évtizedeken keresztül. Hertelendyfalva hazafias előjárói és képviselői ösmerik azt a munkát, amelyet Csernovics Diodor dr., miniszteri tanácsos, aradi állami jószágigazgató, itt a Délvidé-

ken és különösen a nemzetiségi lakossággal övezett határszélen a magyarság érdekében kifejt. Minden tekintetben szem előtt tartja az államkincstár érdekeit, de azonkívül közgazdasági kulturális, vallás-kölcsei és mindenkifelett magyar nemzeti szempontból oly eredményes munkálkodást visz véghez, hogy ezt méltán csak azok tudják megbecsülni, akik elért eredményeinek gyümölcseit napról-napra élvezhetik. Ezért Her-telendyfalva képviselőtestülete kimondta, hogy az egész lakosság hálájának elismerése jeléül Cser-novics Diodor dr., miniszteri tanácsos nevére egy kétezer koronás alapítványt létesít, amelynek kamataiból évenként tíz szegénysorsu gyermek fog téliruhával ellátni.

— **A Katince-pusztá ügye.** A nagybecskereki határban levő Katince-pusztá ügyét most intézte el a földmivelési miniszter. Ma érkezett le ugyanis a földmivelési miniszter rendelete, a melyben közli, hogy a Katince-pusztából 1045 holdat Nagybecskerek város, — 200 holdat pedig Lázárföld, Zsigmondfalva és Felsőmuzslya azon lakosainak, akiknek állami adója az 50 koronát nem haladja meg, 2—5 holdas parcellákban hajlandó egy évi haszonbérbe adni.

— **Nincs takarmány.** Szegedről jelentik: Kétségtelen immár, hogy szegedi földön az idén alig lesz burgonya, meg széna és a szalma is kevés s ami van, kicsiny. Érti ezt már is a gazdaközönség, mert a jószág ára leszállt s az ősz nagy veszedelemmel fenyeget. A polgármester fölterjesztést intézett tehát a földmivelésügyi kormányhoz, hogy vegyen olesó burgonyát és takarmányt, meg szalmát és azt adja oda Szegednek beszerzési áron. — Egy másik fölterjesztésben azt mondja el a polgármester, hogy a takarmány és alomhiány miatt a jószág lesoványodott és megromlott. Az eddig métermázsánként 4—5 koronáért árult szénát most 10—12 koronáért lehet csak venni. Kéri tehát a polgármester a minisztert, hogy szerezzen be olesó szénát és szalmát és azt a beszerzési árban engedje át Szegednek.

— **Az Uránia-színház Nagybecskerekén.** Az Uránia-színház két előadásra Nagybecskerekre jött, hogy itt bemutassa két nevezetes, friss darabját. Az első előadás ma este lesz, amelyen Székely Vladimir és Gregus Dánielnek „Röndnek muszáj lenni” című érdekes darabját mutatja be a dánosi rablőgyilkosság részleteinek kiegészítésével. Holnap „Az élet komédiásai” című hatásos darabot mutatja be az Uránia. Az előadás este fél 9 órakor kezdődik s a vezetőség villamos ventilátorokról gondoskodott, amelyek hűvösen fogják tartani a színházat.

— **Lóárverés a csendőrségnél.** A nagybecskereki csendőrségnél folyó hó 25-én egy 5 éves sárga kiseleztezt kincstári lovat fognak árverés alá bocsátani. Az árverés a csendőrlaktanya udvarában lesz s a lovat a legtöbb ígérőnek engedik át.

— **Felülfizetések.** A vasutas szövetség folyó hó 5-iki bégaszentgyörgyi nyári mulatsága alkalmából felülfizettek: dr. Várady Imre 10 korona, dr. Nagy Dezső 8, dr. Putz Jakab, Pleitz-nyomda 5—5, Schneller Ede 4, Vági Sándor 3, dr. Szlammer Ágoston, Friedmann Zsigmond 2—2, Kiss István, Kurländer Antal, Steyer Mihály, Weiserschan Jakab, Goldberg Mihály 1—1 korona. Fogadják ezután a vasutas szövetség nevében a rendezőség halás közönetét.

— **Művész-estély.** Sikerültnek ígérkező művész-estély készül e hó 25-én a kaszinó vendéglő kerthelyiségében. A művész-estélyen a szegedi városi színház következő jeles tagjai szerepelnek. K. Hegyi Lili szubrett, Bárdos Margit koloratur-énekesnő, Krémer Jenő komikus, Mezei Pál jellemszínész, Sümei Ödön bonviván és Kun Rikárd, a szegedi városi színház első karnagya. A rendkívül gazdag műsorban sok újdonság szerepel, amelyet még nálunk nem adtak. A többek között előadásra kerül Grünfelder J. „Nász után” című egyfelvonásos bohózata, a „Parasztbecsület” operának a paródiája, amelyet annak idején a fővárosban is nagy sikerrel adtak, továbbá néhány Fráter-dal, tréfás jelenetek, kuplék és tánc is lesz. Az előadás, melyet kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben tartanak meg, este 8 órakor kezdődik. A jegyek ára az első négy sor asztalnál személyenként 2 korona, a többi asztaloknál 1 korona 60 fillér. A jegyek a művész-estély napján az előadás pénztáránál válthatók.

— **Letartóztatás a postahivatalban.** Ezzel a címmel a napokban megírtuk, hogy a csendőrség letartóztatta a postahivatalban Tyrics Koszta ispánt, aki gazdájától, Vitolics Zsiva barándai birtokostól sikkasztott. A közlemény egyik passzusa tollhibából így szólt: „Vitolics azonban gazdája bizalmával visszaélt” stb. Az egész közleményből nyilvánvaló ugyan a tollhiba, de nehogy a legcsekélyebb félreértésre is

alkalmat adjon, konstatáljuk, hogy a „Vitolics” név helyébe Tyrics való.

— **Tűz a gáton.** A szomszédos Elemér község határában tegnapelőtt, hétfőn tűz ütött ki. A tűz a tiszai ármentesítő társulat gátján keletkezett, ahol a mentési célokra szolgáló szalmakazal gyuladt ki s csakhamar a mellette felhalmozott tölgyfakarók is lángolni kezdtek s a szalmakazalon kívül mintegy 500 darab ilyen karó is elégett. A kár néhány száz korona. A vizsgálat folyamán az a gyanu merült fel, hogy a tűz gyújtogatásból eredt és a csendőrség most nyomoz.

TÁVIRATOK.

A belügyminiszter itthon.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Andrassy Gyula gróf belügyminiszter angolországi útjáról holnap visszatér Budapestre.

A patriárka-választó kongresszus.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Karlócáról sürgönyzik, a metropoliai tanács ma délelőtt értekezletet tartott, amelyen a patriárka-választó kongresszust július 28-ára tűzte ki.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Karlsbadból jelentik, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter állapota annyira javult, hogy vasárnap hazautazhat Budapestre. A miniszter innen néhány nap múlva utókurára Herkulesfürdőre utazik.

A horvát helyzet.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábi jelentések Rauch Pál báró horvát bán bukását emlegetik ismét, sőt azt mondják, hogy a bán bukása már befejezett dolog. A bánnak már utódját is emlegetik, aki Kullmer gróf lenne, a bánhelyettes pedig Nikolics osztályfőnök. Ugyanezek a jelentések azt mondják, hogy az ősszel hivatalos formában megkezdődnek a béketárgyalások a magyar kormány s a horvátok között.

Az új budapesti török főkonzul.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyi távirat szerint a szultán Fuad-bey, római török nagykövetségi tanácsost Budapestre főkonzullá nevezte ki.

A nagyatádi mandátum.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Chernel Gyulának főrendiházi taggá történt kinevezése folytán megüresedett mandátumot a koalíció részéről Tallián Endre ottani főszolgabírónak ajánlották fel, aki azonban még nem nyilatkozott, hogy elvállalja-e a jelöltséget.

Nemzetiségi szövetség.

Budapest, július 15. (A „Torontál” ered. távirata.) Aradi jelentés szerint a román vezetőférfiak kezdesére akció van folyamatban, amely egy nemzetiségi szövetség alakítását célozza. Ez ügyben jár most Aradon Bella Mátyás volt nemzeti-ségi képviselő és Suciu Jánossal tárgyal. Bella innen Brassóba megy, ahol a szászokkal lép érintkezésbe, majd pedig Temesvárra utazik, ahol a szerb vezetőkkel akar tárgyalni a szövetség dolgában.

A fiúmei hajósztrájk vége.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből sürgönyzik: Az Ungaro-Croata hajóstársaság személyzetének sztrájkja ma kölcsönös megegyezéses folytán véget ért. A kormányzósági palotában ma délelőtt 11 órakor értekezlet kezdődött, amelyen a megegyezés feltételeit szövegezik meg.

Zeppelin léghajó-útja.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Zeppelin gróf ma este 7 órakor száll föl ugynevezett kormányozható léghajójával, hogy Mainzba

menjen. A léghajó 16 utast visz magával, köztük 7 katonatisztet.

A forradalom a tengeren tul.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Newyorki jelentések szerint Hondurasban komoly forradalmi mozgalmak mutatkoznak. Diplomáciai körökben attól tartanak, hogy a hondurasi mozgalmak szélesebb méreteket öltenek, esetleg egész Közép-Amerikát háboruba keverik. Amerikai diplomataik most azon fáradoznak, hogy a mozgalmat lecsendesítsék.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre 1908.) . . . 22 — — — — —
Rozs (októberre 1908.) . . . 18.62 — — —
Zab (októberre 1908.) . . . 16.52 — — —
Tengeri (augusztusra) . . . 14.82 — — —
Tengeri (új, októberre) . . . 15.02 — — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyílttér.

(E rovat alatt közzétettéket nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátoknak és ismerősöknek, akik drága halottunk

Jäger Károly

temetésén részt venni szívesek voltak, különösen a megyei tisztikarnak testületileg való megjelenésükért s részvét-nyilvánításukkal mérhetlen fájdalomunkat enyhíteni iparkodtak, ez uton mondunk forró köszönetet.

644—1.1

A gyászoló család.

Árlejtési hirdetmény.

Az aradi gör. kel. román szentszéknek 1908. évi június hó 30-án kelt 3807. sz. határozata alapján alólirottak hitközségünk megbízásából árlejtést hirdetünk a Nagytorák (Torontálmegye) községben

Építendő egyházi épületeire,

melynek kikiáltási ára 12318 kor. 63 fill. Az árlejtés 1908. évi augusztus 2-án d. e. 8 órakor a gör. kel. román iskola tantervében lesz megtartva.

Az árlejtők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy más elfogadható értékpapírokban kötelesek már az árlejtés kezdetével letétbe helyezni.

A tervezet, költségvetés és a szentszék által előírt szerződési feltételek az egyházközségi tanács elnökénél bármikor megtekinthetők. Az építési terv 300 kor. költséget vállalkozó köteles fizetni. Egyházközségi tanácsnak jogában áll, hogy a folyamodó árlejtők között szabadon választhasson.

Az árlejtők semmiféle utazási vagy megjelenési költségekre igényt nem tarthatnak.

Nagytorák, 1908. évi július hó 14.

Csekala Pál,
elnök

Onciu Miklós,
h.-jegyző.

A Kinizsy-utcában (a zsidó templommal szemben) levő 441. sz. ház 1. emeletén

egy utcai lakás,
mely áll 3 utcai, 3 udvari szobából és mellékhelyiségekből, a z o n n a l
kiadó.

Közelebbi feltételek ugyanott a házmester-nél megtudhatók. 638—3.3

Az aradi m. kir. államjósázigazgatóságtól.

17.639/1908. szám.

640-2.1

Árverési hirdetmény.

Az alább felsorolt bértárgyak haszonbérbeadása végett az alább megnevezett helyeken és napokon, felsőbb jóváhagyás fentartásával, nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, melyben úgy szó, mint írásbeli ajánlatok tehetők. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, mely összeget ajánlattevők az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak. A zárt írásbeli ajánlatok 1 korona bélyeggel ellátva, lepecsételve, kellő felirattal és az előirt bánatpénzzel felszerelve, az árverés megkezdéséig az árverés megtartásával megbízott hivatalhoz, vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alulirt állami jósázigazgatósághoz is beadhatók. Ezen ajánlatokban a megajánlott évi haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűvel is tisztán érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés feltételeit ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti. A szó és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérleti képességüket. Oly kincstár-bérlők, kik haszonbéri hátralékban vannak, továbbá, kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy akik nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésben részt nem vehetnek. Elkészült, valamint utóajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni. A haszonbéri feltételek azon helyeken, hol az árverés tartatni fog, megtekinthetők.

Haszonbérbe adatni fognak:

Folyó szám	Helység, melyben a bértárgy fekszik	A bértárgy megnevezése	Kiterjedés		A bérlet kezdete	Bértartam vége	Évenkénti kikiáltási ár	
			hold	öl			K.	f.
I. A kincstári ispánságnál Magyar-Pécskán 1908. évi augusztus hó 6-án d. e. 9 órakor.								
1	Zimándujfalu	Szt.-leányfalvi ev. ref. tanító kegyad. földje	5	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	204	—
2	"	Szt.-leányfalvi r.-kath. tanító kegyad. földje	5	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	204	—
3	Almáskamarás	Jegyzői kegyad. föld	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	475	—
4	Tótbánhegyes	10. sz. visszavett telepföld	14	357	1908. X/1.	1909. IX/30.	815	—
5	"	10/2. sz. két feltelep	4	1550	1908. X/1.	1909. IX/30.	209	—
6	Pitvaros	27. sz. visszavett telepföld	7	191	1908. X/1.	1909. IX/30.	250	—
7	Ambrózfalva	27. sz. visszavett telepföld	12	376	1908. X/1.	1909. IX/30.	500	—
II. Kincstári ispánságnál Temesvár (Józsefváros) 1908. évi augusztus hó 7-én d. e. 9 órakor								
1	Opatieca	Erdőirtás	32	96	1908. X/1.	1914. IX/30.	1410	—
2	"	"	29	1044	1908. X/1.	1914. IX/30.	1320	—
3	"	"	20	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	690	—
III. A kincstári ispánságnál Temesrékason 1908. évi augusztus hó 9-én d. e. 9 órakor.								
1	Sziklás	Sziklási gör. kath. papi kegyad. föld	10	—	1908. X/1.	1910. IX/30.	411	—
IV. A kincstári ispánságnál Nagybecskerekben 1908. évi augusztus hó 12-én d. e. 9 órakor.								
1	Nozsor	Holt Tisza kanyarulatbeli föld	40	—	1909. I/1.	1911. IX/30.	436	—
2	"	Tiszai halászat	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	440	—
3	Titel	Volt telekkönyvi épület	—	—	1908. X/1.	1911. IX/30.	252	—
4	Felsőmuzslya	Szlatinai föld	404	221	1908. IX/1.	1914. IX/30.	6020	—
5	"	Tiszai halászáti jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	600	—
V. A kincstári ispánságnál Pancsován 1908. évi augusztus hó 11-én d. e. 9 órakor.								
1	Deliblát	Réti föld	1416	193	1908. X/1.	1909. IX/30.	1600	—
2	Deliblát	Brza-Verbai dunai halászat	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	2000	—
3	Gálya	Réti föld	1868	1339	1908. X/1.	1909. IX/30.	1870	—
4	Temeskubin	Réti föld	1605	1048	1908. X/1.	1909. IX/30.	1285	—
5	"	Vad. jog a VIII. öblözetbeli kincst. földre	—	—	1908. IX/1.	1914. XII/31.	210	—
6	Borcsa-gizellahaim	IV. öbl. réti föld	1172	741	1908. X/1.	1914. IX/30.	1970	—
7	"	Cservenkai előtér	265	675	1908. X/1.	1914. IX/30.	1600	—
8	"	Réti föld	137	1092	1908. X/1.	1914. IX/30.	1511	—
9	"	Szefkerini 7. sz. halászáti jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	200	—
10	"	Szefkerini 18. sz. halászáti jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	1400	—
11	Czrepája	Duna zátony műhálófel	99	853	1908. X/1.	1914. IX/30.	1000	—
12	Glogon	IV. öbl. Temes előtér	115	1477	1908. X/1.	1914. IX/30.	735	—
13	Lajosfalva	Duna előtér és zátony	264	1160	1908. X/1.	1914. IX/30.	2600	—
14	Oppova	IV. öbl. Duna előtér	173	351	1908. X/1.	1914. IX/30.	340	—
15	"	29. Vizella 10. sz. halászáti jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	4035	—
16	Pancsova	III., IV., V. öblözetbeli vadászati jog	—	—	1908. IX/1.	1914. IX/30.	270	—
17	Szefkerin	Dominális föld	759	233	1908. X/1.	1914. IX/30.	1025	—
18	Révaujfalva	IV. öbl. réti föld	34	931	1908. X/1.	1914. IX/30.	560	—
19	Almás	31. sz. halászáti jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	807	—
20	"	Halászáti jog Alibégtől Schleburáig	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	422	—
VI. A kincstári ispánságnál Lugoson 1908. évi augusztus hó 12-én d. e. 9 órakor.								
1	Huszárrét Lugoson	Huszárrét	6	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	246	—
2	Szilha	Irtásokból kihasított terület	150	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	1166	—
VII. A kincstári telepkezelősnél Lugoson 1908. évi augusztus hó 12-én d. e. 10 órakor.								
1	Klicsova	Vágás föld	285	1374	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
2	Valealunga	"	684	866	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
3	"	"	38	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
4	Kezeres	"	438	400	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
5	Szuszány	A) tag vágás föld	130	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
6	"	B) " " "	12	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
7	Szilha	Vágásföld	182	1338	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
VIII. A kincstári telepkezelősnél Bálnoxon 1908. évi augusztus hó 13-án d. e. 9 órakor.								
1	Babsa	Gizellafalvi, sziklási, hisziási szántóföldek	543	450	1908. X/1.	1909. IX/30.	15483	—
2	Kuttina	Szántóföldek	72	800	1908. X/1.	1909. IX/30.	755	—
3	Sztancsófalva	Andrásvölgyi községi föld I.	11	731	1908. X/1.	1909. IX/30.	360	—
4	"	Ligetvölgyi lelkész föld	45	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	1355	—
5	"	Ligetvölgyi kántor föld	11	—	1908. X/1.	1911. IX/30.	305	—
6	"	Ligetvölgyi községi föld	8	885	1908. X/1.	1911. IX/30.	225	—
IX. A kincstári telepkezelősnél Facseten 1908. évi augusztus hó 14-én d. e. 9 órakor.								
1	Rakitta	35. sz. vágás terület	73	960	1908. X/1.	1909. IX/30.	370	—
2	"	Legelő terület	237	1280	1908. X/1.	1909. IX/30.	478	—
X. A kincstári telepkezelősnél Mosniozán 1908. évi augusztus hó 8-án d. e. 9 órakor.								
1	Mosnicza	Üres belsőség 306. és 307. sz.	34	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	952	—
2	"	Vörös csárda föld	31	455	1908. X/1.	1909. IX/30.	707	—
3	"	Munkás telepföld 254 I.	10	43	1908. X/1.	1909. IX/30.	325	—
4	"	Munkástelepföld 164-173-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	305	—
5	"	" 174-183-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	331	—
6	"	" 184-193-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	322	—
7	"	" 194-203-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	333	—
8	"	" 204-213-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	323	—
9	"	" 214-223-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	327	—
10	"	" 224-233-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	323	—
11	"	" 234-243-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	301	—
12	"	" 244-253-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	301	—
13	"	XII. tagbéli föld	15	1185	1908. X/1.	1909. IX/30.	426	—
14	"	Ritu drákului	57	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	1300	—
15	"	Artéri területek	35	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	752	—
16	"	Sárta 258 I. sz.	156	1272	1908. X/1.	1909. IX/30.	2635	—
17	"	I. II. tagbéli letarolt erdőföld 4-4 holdas parcelláinkint	112	1235	1908. X/1.	1909. IX/30.	910	—
18	"	IV. tagbéli letarolt erdőföld 10-10 holdas parcelláinkint	95	1492	1908. X/1.	1909. IX/30.	775	—
XI. A kincstári telepkezelősnél Sztancsófalván 1908. évi augusztus hó 10-én d. e. 9 órakor.								
1	Sztancsófalva	Bükkösi 1. sz. gazd. telep	25	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	350	—
2	"	" 2. " " "	24	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	780	—
3	"	" 3. " " "	24	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	864	—
4	"	Ligetvölgyi osztatlan terület	13	30	1908. X/1.	1909. IX/30.	360	—
5	"	Barkási beltelek terület	81	488	1908. X/1.	1909. IX/30.	1863	—

Arad, 1908. évi július hó 1-én.

(Utánnomás nem díjazatik)

M. KIR. ÁLLAMJÓSÁIGAZGATÓSÁG.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskerekben.

Árverési hirdetmény.

Vagyonbukott Galler Péter csődtömegének alólírott tömeggondnoka ezennel köz-hírré teszem, hogy a nagybecskereki kir. törvszék, mint csődbíróságnak 8068/1908. sz. végzésében foglalt felhatalmazás alapján vb. Galler Péter volt nagybecskereki kereskedő csődtömegéhez tartozó, a csőd-lettár 1—881. t. a. felvett fűszerüzleti árucikkek és a csőd-lettár 882., 884—889. t. a. felvett üzleti felszerelések ajánlati verseny útján alábbi feltételek mellett én block, vagyis egy tömegben eladatnak.

Az eladás zárt írásbeli ajánlat útján történik. A lepecsételt és 10000. szóval tízezer korona bánatpénzzel felszerelt írásbeli ajánlatok 1908. évi július 22-én d. u. 5 óráig adandók be alólírt tömeggondnok kezéhez és a fent felsorolt ingókra együttesen (én block) teendők.

Az eladás alá bocsátott ingók 30000. szóval harmincezer korona vételáron alul nem fognak eladatni, ennél alacsonyabb ajánlatok egyáltalán nem jöhetnek figyelembe.

A beérkezett ajánlatok felett a csődtömeggondnok az ideiglenes választmány hozzájárulásával 1908. évi július hó 23-ik napján d. u. 4 órakor határoz. A tömeggondnok az ideiglenes választmánnyal fenntartja a jogot, hogy a szabályszerű ajánlatok bármelyikét elfogadhassák, vagy valamennyi ajánlatot visszautasíthassák.

Fenntartják továbbá a jogot, hogy az ajánlattevők közt ugyanaz nap délután 4 órakor szóbeli árverést is tarthassanak és a szóbeli ajánlatok elfogadása, vagy el nem fogadása iránt is tetszésük szerint határoz-hassanak.

Az az ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, köteles bánatpénzét a vételári összeg erejéig 48 óra alatt a tömeggondnok kezéhez kiegészíteni s a megvett árukat a vételár lefizetése ellenében azonnal átvenni, mert ellenesetben jogositva van a csődtömeg az ügylettől a bánatpénz megtartása mellett elállani, vagy saját belátása szerint az ügylet teljesítését követelni.

A csődtömeg sem az áruk minőségéért, sem az áruk mennyiségeért szavatosságot nem vállal, azt vevő a vételkori állapotban és mennyiségben tartozik átvenni.

A vételi illeték vevőt terheli.

Az ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy az árverési feltételeket ismeri, azokat magára kötelezőknek elismeri.

A beérkezett ajánlatok fölötti határozathozatal, illetve az esetleges szóbeli árverés Nagybecskerekben vagyonbukott üzleti helyiségében fog megtörténni.

Nagybecskerek, 1908. évi július 14.

Jarmatzky Sándor,

nagybecskereki ügyvéd, mint vagyonbukott Galler Péter csődtömeggondnoka.

64-1.1

4228/1908. sz. A nagybecskereki járás főszozolgabrájától.

Pályázati hirdetmény

Bégaszentgyörgy községben megüresedett I-ső segédjegyzői állásra és ezen állás belöltésével netan megüresedendő II-od segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy aziránti pályázati kérvényüket legkésőbb f. évi augusztus 1-ig hozzám adják be.

A választás határidejét külön ki fogom tüzni.

Az I-ső és II-od segédjegyzői állás javadalmazása egyenként 1000 kor. évi fizetés és szabadlakás élvezete.

Erről a hason szám alatt kiadott előző pályázati hirdetményem érvénye hatálytalanítottatik.

Nagybecskerekben, 1908. évi július 11.

Lowieser Imre,
főszozlogabíró.

636-3.3